



# MOS op maat van leerlingen met een beperking

## Uitdaging

Een blijvend engagement om te werken aan een milieubewuste maatschappij en een school waarin de kinderen een groeiend bewustzijn over milieuzorg ontwikkelen.

## Resultaat

MOS is voor de school het project geworden waar men al jaren naar op zoek was om verschillende leergebieden op een creatieve manier aan te pakken.

Er is een dynamiek ontstaan die ver tot buiten de schoolmuren weerklank heeft gekregen. MOS op maat van de leerlingen.

## Stap voor stap

### Ervaringsgericht

Het is niet meer zo vanzelfsprekend dat kinderen de natuur kennen. Vooral kinderen met een motorische beperking komen nog minder dan andere kinderen in aanraking met de natuur.

Daarom is het belangrijk om de natuur bij de kinderen te brengen en met hen zoveel mogelijk naar buiten te trekken.



Het aanleggen van een pad in een klein bosje bij de klassen, een vogelkastje, een bloemenweide, een insectenhotel, een windharp en andere muziekmakers brengen de natuur dichterbij. De kinderen van enkele klassen verzorgen van de kippen.

In het bosje is ook een plaats voorzien om in openlucht les te geven en tijdens de speeltijd spelen er kinderen van enkele klassen.

Op de speelplaats aan de tuinklassen staan er twee zaaitafels, waar de kinderen met hun rolwagens onder kunnen rijden. en aan de tuinklassen. Samen met het muzo-team passen de kinderen deze zaaitafels aan volgens het seizoen.

De leerlingen nemen elk jaar deel aan de wandelingen in park, veld en bos die de gemeente organiseert.

### **Milieubewustzijn**

Drie natuurdagen per schooljaar (voor alle leeftijdsgroepen) geven telkens een nieuwe aanzet voor het volgende (deel)thema. Op een afsluitmoment tonen de kinderen aan elkaar hoe ze als groep werkten aan het voorbije MOS-thema.

De MOS-actiegroep en de kinderen zelf, brengen de thema's aan waarmee ze aan de slag kunnen tijdens activiteiten.

Op de speciale MOS-actiedagen worden de leerlingen actief betrokken bij het bedenken van actiepunten. De MOS-werkgroep van leerkrachten werkt hiervoor actiefiches op maat uit.

Een aantal panelen waarop de activiteiten, actiepunten en het beeldend werk tentoongesteld worden (foto's, actieposters, verwerkingen uit de klas) zijn opvallende blikvangers. De panelen en een link op de website van de school bereiken de ouders en betrekken hen bij het MOS-gebeuren. Ook op ouderavonden, kerstmarkt en opendeurdag tonen ze de ouders de thema's waaraan we werkten.

In elke klas is een MOS-map met actiefiches. Leerlingen en leerkrachten creëerden schooleigen MOS-liedjes, themahoeken, een mascotte per thema, maandpunten, actiedagen, een themaverbreiding naar ecologische voetafdruk, klimaat, wereldburgerschap, en een goede samenwerking met de muzegroep.

De kinderen leren op een respectvolle manier omgaan met materialen: bv. de keerzijde van het kladpapier gebruiken, een kraantje niet laten lopen, de deuren sluiten, de lichten uitdoen.

Ruimer kader: Via MOS komen ze ook in contact met de rechten van de mens en van het kind en met de milieuproblemen in de wereld en de gevolgen hiervan voor de mensen.

### **Inspraak**

In elke klas is er een MOS-inspecteur die het actiepuntje van de maand in de kijker plaatst. Vijf keer per jaar komen ze samen in de MOS-brigade-vergadering. De MOS-inspecteurs brengen verslag uit over de activiteiten van hun klas, helpen meedenken om nieuwe activiteiten op punt te zetten en nemen de deurgangers als verslag en geheugensteun mee voor hun klas. Ook op de kinderraad kunnen er milieupuntjes aan bod komen. Die worden dan doorgegeven aan de MOS-brigade of de MOS-werkgroep van leerkrachten.

### **Meeval**

Het effect en enthousiasme bij de leerlingen zelf, het uitdeinen van de MOS-waarden naar de hele voorziening.



## Let op!

De ambitie om steeds te blijven streven naar vernieuwing, verbreding werkt vermoeiend. Dus geregeld terugkeren naar de essentie en verankeren is een must.

Blijf steeds jezelf en laat de verwondering altijd opnieuw toe, zo neem je andere mensen mee in je milieuverhaal.

## En MOS?

Dank aan MOS voor het overleg, de openheid, de ideeën, het enthousiasme, de flexibiliteit, de geruststellende woorden.



### BuBao Sint-Lodewijk

Kleuter en lager type 4

Wetteren

09 272 52 44

[www.sintlodewijk.be/bubao](http://www.sintlodewijk.be/bubao)



DEPARTEMENT  
LEEFMILIEU,  
NATUUR &  
ENERGIE



Provincie  
Antwerpen



Provincie  
Oost-Vlaanderen  
Voor ieder van ons



VLAAMSE  
GEMEENS  
CHAPSCO  
MMISSIE

west-vlaanderen  
de gedreven provincie